

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 29P/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723209912
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723209912.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, D., t.č. Centrum pre deti a rodiny Poprad, zastúpeného procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov- matky: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, D., t.č. v ÚVTOS Levoča a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, D., t.č. v ÚVTOS Prešov, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok na nariadenie výchovného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie, a to pobyt v Centre pre deti a rodiny Semeteš, so sídlom Semeteš č.1208 na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého, a to najdlhšie na dobu šiestich mesiacov.

II. Otec F. B., nar. XX.XX.XXXX, j e p o v i n ň ý prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Semeteš, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

III. F. E. B., nar. XX.XX.XXXX, j e p o v i n ň á prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Centra pre deti a rodiny Semeteš, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 13.06.2023 sa navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok (ďalej len „navrhovateľ“, „ÚPSVaR Kežmarok“) domáha nariadenia výchovného opatrenia a odovzdania maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, D. (ďalej len „maloletý“), t.č. Centrum pre deti a rodiny Poprad, Pavlova 4375/11, 058 01 Poprad (ďalej len „CDR Poprad“), zo starostlivosti CDR Poprad do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Semeteš, so sídlom Semeteš č. 1208, 023 55 Vysoká nad Kysucou (ďalej len „CDR Semeteš“), najdlhšie na dobu 6 mesiacov.

2. Ako dôvod podania tohto návrhu navrhovateľ uviedol, že uznesením tunajšieho súdu č. k. 12P/40/2023 zo dňa 14.02.2023, súd neodkladným opatrením nariadil odovzdanie maloletého z osobnej starostlivosti rodičov do starostlivosti CDR Poprad, keďže za súčasnej situácie sa rodičia nemohli starať o maloletého. Matka sa nachádza vo výkone trestu a otec mal v čase nariadenia neodkladného opatrenia do výkonu trestu nastúpiť. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bolo aj samotné negatívne vplyvajúce domáce prostredie, ktoré nie je vhodné pre ďalší psycho - sociálny vývin maloletého.

3. Vychádzajúc z návrhu na nariadenie výchovného opatrenia odporúčaním pedopsychiatra je potrebné maloletému zabezpečiť resocializačný program v dôsledku porúch psychiky a správania, ktoré sú zapríčinené užívaním alkoholu. Keďže CDR Poprad s maloletým rieši jeho opakované úteky, sebapoškodzovanie, užívanie alkoholických nápojov, nerešpektovanie pravidiel, CDR Poprad má za to, že v jeho podmienkach nie je možné maloletému zabezpečiť odbornú pomoc, ktorú maloletý potrebuje. Navrhovateľ preto navrhol nariadenie výchovného opatrenia a odovzdanie maloletého zo starostlivosti CDR Poprad do starostlivosti CDR Semeteš, najdlhšie na dobu 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti uznesenia. Prílohu návrhu tvorí správa zo psychiatrickej ambulancie pre deti a dospelých zo dňa 05.06.2023, ako aj žiadosť CDR Poprad o podanie návrhu na uloženie výchovného opatrenia zo dňa 12.06.2023.

4. Návrh na nariadenie výchovného opatrenia bol doručený matke, otcovi, opatrovníkovi maloletého, CDR Poprad, ako aj CDR Semeteš.

5. Okresný súd Poprad uznesením č.k. 29P/5/2023-21 zo dňa 25.07.2023 ustanovil maloletému procesného opatrovníka – obec Huncovce (ďalej len „procesný opatrovník“).

6. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 10.08.2023, na ktoré sa dostavil navrhovateľ a procesný opatrovník maloletého a zástupkyňa CDR Poprad. Otec, ani matka maloletého sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' neospravedlnili a nežiadali o odročenie pojednávania. Pojednávania sa nezúčastnilo ani CDR Semeteš, ktoré požiadalo o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, pričom nežiadalo o jeho odročenie. Súd v súlade s ust. § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti rodičov maloletého a CDR Semeteš.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie prednesom účastníkov konania, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä s návrhom (prílohu ktorého tvorí správa zo psychiatrickej ambulancie pre deti a dospelých zo dňa 05.06.2023, ako aj žiadosť CDR Poprad o podanie návrhu na uloženie výchovného opatrenia zo dňa 12.06.2023), s uznesením o nariadení neodkladného opatrenia č.k. 12P/40/2023-36 zo dňa 14.02.2023, s uznesením o ustanovení procesného opatrovníka č.k. 29P/5/2023, s akceptáciou CDR Semeteš k podaniu návrhu a následného umiestnenia maloletého do zariadenia Semeteš, so správou CDR Poprad o pobyte maloletého, so správou Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Kežmarku (ďalej len „ORPZ Kežmarok“) o povesti maloletého, so správou CDR Poprad, so správou obce Huncovce, ako aj s odpoveďami na lustrácie rodičov v Sociálnej poisťovni a zistil nasledovný skutočný stav veci.

8. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu zo dňa 13.06.2023 trvá. Maloletý má sklón k útekom, k požívaniu alkoholu, k sebapoškodzovaniu. V CDR Poprad nemá zabezpečený potrebný režim, tento mu však dokáže zabezpečiť CDR Semeteš.

9. Na pojednávaní predstúpil procesný opatrovník, ktorý s návrhom na nariadenie výchovného opatrenia vyjadril súhlas a uviedol, že rodinná situácia maloletého sa nezmenila.

10. Zástupkyňa CDR Poprad na pojednávaní uviedla, že s návrhom súhlasí. CDR Poprad nemá zriadenú skupinu, ktorú maloletý potrebuje z dôvodu požívania alkoholických nápojov. Túto skupinu má však zriadenú CDR Semeteš.

11. Do starostlivosti CDR Poprad bol maloletý dočasne odovzdaný, a to najdlhšie na 6 mesiacov od vykonateľnosti tohto rozhodnutia, nariadením neodkladného opatrenia č.k. 12P/40/2023-36 zo dňa 14.02.2023, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 14.02.2023 a právoplatnosť dňa 24.06.2023. V uznesení súd zároveň zaviazal otca, aj matku maloletého povinnosťou prispievať CDR Poprad na výživu maloletého sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa. Odovzdanie maloletého do CDR Poprad bolo žiadúce, a to vzhľadom k problémovému správaniu maloletého, ako aj samotnej disfunkcie v domácnosti rodiny. Maloletý je problémový, nerešpektuje rodičovskú autoritu, správa sa impulzívne, škodí si na zdraví užívaním alkoholických nápojov. V čase nariadenia neodkladného opatrenia sa matka nachádzala vo výkone trestu, otec maloletého mal zanedlho do výkonu trestu nastúpiť. Toho času sú vo výkone trestu obaja rodičia.

12. CDR Poprad žiadosťou zo dňa 12.06.2023 požiadalo ÚPSVaR Kežmarok o podanie návrhu na uloženie výchovného opatrenia, ktoré sa bude vykonávať v CDR Semeteš, nakoľko je maloleťmu potrebné zabezpečiť resocializačný program v dôsledku porúch psychiky a správania zapríčinených užívaním alkoholu. V žiadosti CDR Poprad uviedlo, že po telefonickom rozhovore s riaditeľkou CDR Semeteš je potvrdené voľné miesto na prijatie maloleťmu do zariadenia. CDR Poprad podalo ÚPSVaR Kežmarok žiadosť na základe odporúčania pedopsychiatra, ktorý v závere lekárskej správy zo dňa 05.06.2023 uviedol, že maloleť vzhľadom na jeho problémové, neprispôsobivé správanie v prostredí CDR Poprad, pretrvávajúce užívanie alkoholu, svojvoľné príchody a odchody, agresívne správanie, úplné nerešpektovanie režimu zariadenia a jeho personálu, vyžaduje umiestnenie v špecializovanom zariadení s resocializačným programom, konkrétne v CDR Semeteš.

13. S návrhom a následným umiestnením maloleťmu vyjadrilo CDR Semeteš súhlas. Akceptácia k podaniu návrhu a následnému umiestneniu maloleťmu do zariadenia zo dňa 07.07.2023 bola súdu doručená dňa 27.07.2023.

14. Dňa 27.07.2023 bola súdu doručená správa CDR Poprad o pobyte maloleťmu, vychádzajúc z ktorej maloleť bol v prostredí CDR Poprad neprispôsobivý, problémový, nerešpektoval režim zariadenia a jeho personálu. Často utekal do rodnej osady v D., kde požíval alkohol. Jeho správanie je po užití alkoholických nápojov agresívne. Maloleť už dlhodobo pred umiestnením do CDR Poprad užíval alkoholické nápoje. Na základe odporúčania odborného tímu CDR Poprad, pedopsychiatra a hodnotenia vychovávateľov je zrejmé, že 6 mesačné neodkladné opatrenie čiastočne prispelo k výchove maloleťmu, a to pri osvojení si sebaobslužných a hygienických návykov. V závere správy navrhlo CDR Poprad premiestnenie maloleťmu do CDR Semeteš, kde je v rámci organizačnej štruktúry skupina s resocializačným programom pre dôsledky porúch psychiky a správania zapríčinených užívaním alkoholu a iných drog.

14. Lustráciou rodičov v evidencii Sociálnej poisťovne súd zistil, že matka ani otec v súčasnosti nie sú zamestnaní a nepoberajú od Sociálnej poisťovne žiadne dávky.

15. Podľa čl. 5 zákona o rodine záujem maloleťmu dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloleťmu dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 37 ods. 1 zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloleťmu dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleťmu dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloleťmu dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleťmu dieťa umiestnené,

- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

18. Podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogo a inak závislých.

19. Podľa § 37 ods. 5 zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

20. Podľa § 37 ods. 7 ZoR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

21. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

22. Na základe vykonaného dokazovania ako aj citovaných ustanovení, má súd za preukázané, že je v záujme maloletého, aby bolo nariadené výchovné opatrenie u maloletého, a to pobyt v CDR Semeteš na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého, najdlhšie na dobu šiestich mesiacov. Maloletý vzhľadom na jeho problémové, neprispôsobivé správanie v prostredí CDR Poprad, pretrvávajúce užívanie alkoholu, svojvoľné príchody a odchody, agresívne správanie, úplné nerešpektovanie režimu zariadenia a jeho personálu, vyžaduje umiestnenie v špecializovanom zariadení s resocializačným programom. Premiestnenie maloletého do CDR Semeteš, kde je v rámci organizačnej štruktúry skupina s resocializačným programom pre dôsledky porúch psychiky a správania zapríčinených užívaním alkoholu a iných drog, je v najlepšom záujme maloletého, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené v I. výroku rozhodnutia.

23. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu, táto nariadeným výchovným opatrením nezaniká. Súd po posúdení schopností a možností rodičov plniť si svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť, prihliadnuc na výsledky lustrácie rodičov v evidencii Sociálnej poisťovne, uložil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletého v minimálnom zákonnom rozsahu.

27. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

29. Podľa § 58 ods. 1 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania v súlade s § 57 CMP účastníci neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Poprad, písomne, v šiestich vyhotoveniach. (§ 357 písm. a) a m) CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)